

Vývoj očkovacího kalendáře v ČR

IX. Hradecké vakcinologické dny
3. - 5.10.2013

MUDr. Hana Cabrnová
Česká vakcinologická společnost ČLS JEP
PLDD

ČESKÁ VAKCINOLOGICKÁ
SPOLEČNOST ČLS JEP

Vývoj očkování – před rokem 1945

- Očkování proti neštovicím od roku 1800 (do 1980)
- 1803 vydává Královské gubernium nařízení o provádění vakcinace
 - hrabě Chotek pamětní medaile roku 1803
- Zákon o povinném očkování z roku 1919

Vývoj očkování v letech 1945 - 1989

- Záškrt 1946
- Tetanus 1952 děti v kolektivech, 1958 DTP
- TBC 1953 povinné očkování
- Polio 1957 Salkova, 1960 Sabinova – všechny děti
- Pertuse 1958
- Spalničky 1969, 1975 2. dávka
- Zarděnky 1982 dívky, 1986 všichni děti
- Parotitida 1987 (MP)
- 1996 MMR – Trivivac

Vývoj očkovacího kalendáře po roce 2000

- **2000 zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví**
- 2001 HepB, Hib
- **2003 novela zákona č. 258 – volba vakcíny**
- 2004 Pertuse acelulární v 5 letech (DTP)
- 2007 Hexavakcína, přechod na IPV, rizik. skupiny PCV
- 2009 dTpa, zrušeno přeočkování TBC
- 2010 PCV pneumokoková vakcína - **novela zákona č. 48**
- 2011 zrušeno plošné očkování proti TBC
- 2012 HPV očkování pro dívky - **novela zákona č. 48**

Vývoj očkovacího kalendáře po roce 2000

Očkovací kalendář	1. rok	2. rok	5. rok	11 let	13 let	14 let	počet aplikací
2001	1x TBC 3x DTPHib 3x HB 2x OPV	2x OPV 1x DTPHib 2x MMR	1x DTP	1x TBC	1x OPV	1x TAT	18x
2007	1x TBC 3x Hexa	1x Hexa 2x MMR	1x DTP	1x TBC	1x IPV	1x TAT	11x
2011	3x Hexa 3x Pneumo	1x Pneumo 1x Hexa 2x MMR	1x DTP	1x dTpiPV			8x 4x

Vývoj očkování proti pneumokokům v ČR

- **2005** Konjugovaná vakcína proti pneumokokům na trhu
- **2006** Definovány rizikové skupiny dětí do 2 let
Příspěvek z preventivních fondů zdravotních pojišťoven,
plná úhrada rizikových skupin
- **2007** Plné schéma pro rizikové skupiny zahrnuto ve vyhlášce, děti do 5-ti let
- **2007** Rozšíření indikace o děti po prodělaných bakteriálních meningitidách a septikémiích
- **2007- 2008** stoupající podíl na privátním trhu
- **2009** nová riziková skupina dětí s p.h. pod 1 500g
- **2010** hrazené nepovinné očkování kojenců

Rizikové skupiny pro očkování proti pneumokokům

Od 1. ledna 2007 – skupiny dětí do 5ti let věku indikované pro konjugovanou vakcínu:

- 1) **Primární defekty imunity** s klinickým projevem: poruchy tvorby imunoglobulinů, T lymfocytů, fagocytózy a komplementu
- 2) **Závažné sekundární imunodeficity**, zejména hemato-onkologická a onkologická onemocnění po CHT, transplantace orgánů, HIV
- 3) **Asplenie** funkční i anatomické u dětí před dovršením druhého roku věku
- 4) **Transplantace** kmenových hemopoetických buněk
- 5) **Chronická plicní onemocnění**, zejména vrozené vady a poruchy respiračního traktu, bronchopulmonální dysplazie
- 6) **Recidivující otitidy** v rozsahu 4 ataky a více za rok
- 7) Pacienti s **kochleárními implantáty** a likvoreou
- 8) Pacienti po prodělaných **bakteriálních meningitidách a septicémiích**.
- 9) **Nedonošené děti**, porodní hmotnost do 1 500 g – od 12. března 2009

Novela zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění od 1. ledna 2010

- Očkování proti **pneumokokovým** infekcím, bylo-li očkování zahájeno **mezi třetím a pátým měsícem** věku pojištěnce a pokud 3 dávky očkovací látky byly aplikovány **do sedmého měsíce** věku pojištěnce
- hrazená péče zahrnuje i **přeočkování ve druhém roce** věku pojištěnce

Novela zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění od 1. ledna 2012

hrazené očkování proti pneumokokovým infekcím, pokud **3 dávky** očkovací látky byly aplikovány **do sedmého měsíce** věku pojištěnce;

hrazenou službou je též **přeočkování** provedené **do patnáctého měsíce** věku pojištěnce;

hrazenou službou je dále i očkování provedené po uplynutí lhůt stanovených v tomto ustanovení, pokud došlo k odložení aplikace jedné nebo více dávek očkovacích látek **z důvodu zdravotního stavu**

Přístup k očkování proti HPV v ČR od roku 2006

Pracovní skupina pro očkování proti lidským papillomavirům ČLS JEP

12. prosince 2006 přijala usnesení:

„Základním pilířem vakcinační politiky by mělo být očkování prepubertálních dívek. Navrhujeme očkovat všechny dívky ve věku 12 či 13 let, a to třemi dávkami vakcíny, které budou aplikovány v intervalu 1 či 2 měsíce (2. dávka) a 6 měsíců (3.dávka). Očkování by mělo být zahájeno v roce 2007 (či nejpozději v roce 2008) a mělo by zahrnout všechny dívky narozené v roce 1996, resp. 1995. Toto očkování by bylo synchronizováno s pravidelnými preventivními prohlídkami prováděnými pediatry a mělo by být hrazeno v celém rozsahu zdravotními pojišťovnami či ze státních zdrojů.“

Očkování proti HPV

Doporučení pro ČR 2011

NIKO schválilo 31. března 2011 stanovisko pěti odborných společností:

1. Zařazení HPV vakcinace do národního imunizačního schématu považována za jedno z prioritních
2. Plošná HPV vakcinace pro věkovou kategorii 13-14letých dívek
3. Pro privátní trh je doporučované věkové rozmezí plně v rozsahu schváleného SPC jednotlivých vakcín. Jako optimální je považováno zahájit očkování ještě před zahájením pohlavního života.

Očkování proti HPV hrazené ze zdravotního pojištění od 1. 4. 2012

Další novela zákona č. 48:

Hrazeno očkování proti lidskému papillomaviru třemi dávkami očkovací látky pro dívky, je-li očkování **zahájeno od dovršení třináctého do dovršení čtrnáctého roku věku**

Novela zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění od 1. ledna 2012

- Změna financování očkovacích látek pro povinná (pravidelná očkování)
- Stát dále hradí zvláštní a mimořádná očkování a očkování osob s pobytem nad 90 dní, kteří nemají ZP (zákon 258/2000 Sb.)
- Pravidla pro zdravotní pojišťovny
 - stát stanoví antigenní složení - NIKO
 - požadavek státu na data o proočkovánosti

Očkovací kalendář 2013

2 měsíce (od 9.týdne)	Hexavakcína 1.dávka Pneumokok 1. dávka – nepovinné
3 měsíce	Hexavakcína 2. dávka Pneumokok 1. dávka – nepovinné
4 měsíce	Hexavakcína 3. dávka Pneumokok 2. dávka – nepovinné
11.-15. měsíc	Pneumokok 4. dávka – nepovinné
15 měsíců	Spalničky, zarděnky, příušnice 1. dávka
do 18. měsíce	Hexavakcína 4. dávka
21. až 25.měsíc	Spalničky, zarděnky, příušnice 2. dávka
5. až 6. rok	Záškrt, tetanus, dávivý kašel – přeočkování
10. až 11. rok	Záškrt, tetanus, dávivý kašel, dětská přenosná obrna – přeočkování
13. až 14. rok dívky	HPV 3 dávky - nepovinné